

SVALBARDS
MILJØVERN FOND

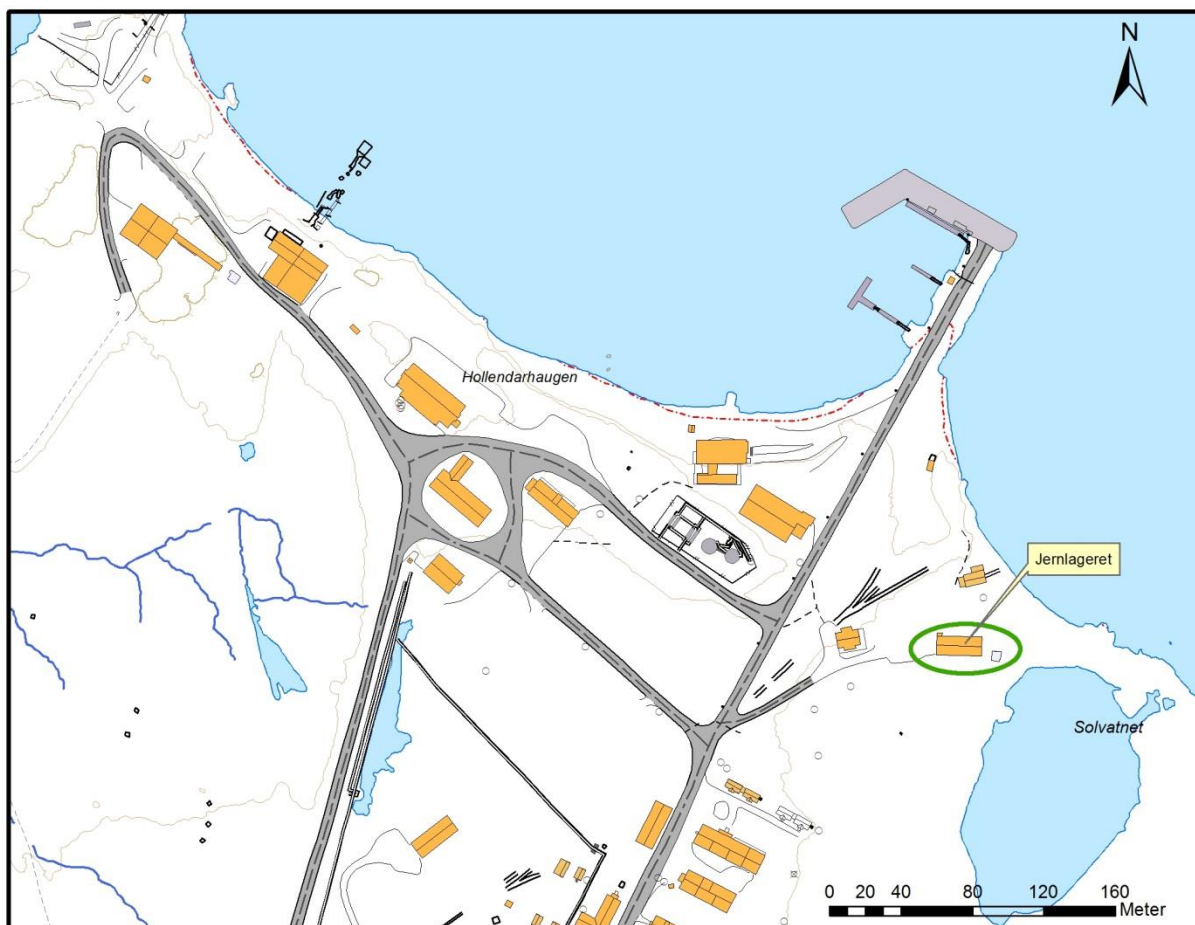
Rapport: Jernlageret 2016

Gjennomført med midler fra
Svalbards miljøvernfond

Ny-Ålesund har Svalbards største konsentrasjon av automatisk freda bygninger, og Kings Bay AS har de siste årene stadig jobbet med å oppgradere disse. Filosofien er at freda egnede bygg som brukes får det beste vernet. Hensikten er å ta vare på kulturarven i byen, og bevare det spesielle kulturmiljøet i Ny-Ålesund.

Høsten 2014 ble det søkt om penger fra SMF til utskifting av taket på Jernlageret i Ny-Ålesund. Bygningen ble bygget i 1927 og er automatisk fredet. Tiltaket krevde derfor tillatelse fra Riksantikvaren. En slik tillatelse ble gitt i juli 2014.

Figur 1 Kartet viser beliggenheten til Jernlageret, der utskifting av tak ble finansiert gjennom Svalbard Miljøvernfond.

Bakgrunn

Bygget ble oppført som jernvarelager etter at lokomotivstall og mekanisk verksted brant ned i 1927. Jernlageret er et godt eksempel på de eldste lagerbygningene på stedet, og har høy bevaringsverdi ettersom det viser funksjonsmangfoldet i den gamle bebyggelsen. Bygget har etter krigen hatt eternittak, og man er ikke sikre på hvilken type tak bygget hadde opprinnelig. De senere årene har eternittaket vært i dårlig forfatning. Det var flere steder hull i taket, og nedbør trengte inn i bygget. I forvaltningsplanen for de fredete byggene i byen er det anbefalt å skifte ut eternittaket til opprinnelig materialbruk, dersom man kan finne dokumentasjon på dette. Kings Bay har foretatt arkiv- og billedsøk, men har ikke kunnet bringe på det rene hvilken type tak bygget hadde opprinnelig. Vi valgte derfor å følge forvaltningsplanens råd om å legge bølgeblikk dersom opprinnelig materialvalg var ukjent.

Arbeidene

Det gamle taket ble løst ut fra lektene ved å skru ut skruene som holdt det fast. Der skruene hadde rustet, ble skruhodene kappet, og det ble ikke saget eller skåret i selve platene. De gamle platene ble lagt i en kasse med heldekkende plast i bunnen og langs sidene. Det ble så lagt plast over kassen og teipet godt igjen, slik at ikke støv fra platene skal unnslippe. Pallen med gamle plater sendes til destruering på avfallsanlegg i Tromsø.

Det var behov for noe oppretting av det gamle taket, ettersom det gjennom tiden har blitt skjevt. Noen av de gamle lektene måtte skiftes ut på grunn av råteskader, men de aller fleste var i god stand. For å støtte opp taket tilstrekkelig, ble det lagt noen nye lekter mellom de gamle. De nye platene med bølgeblikk ble skrudd fast i lektene.

Figur 2 Jernlageret med de gamle takplatene av eternitt. Taket var lekk flere steder, og i generelt dårlig forfatning.

Figur 3 De gamle eternittplatene ble fjernet, og ødelagte lekter ble skiftet ut der det var behov.

Figur 4 De gamle takplatene ble tatt av, sikret for transport til fastlandet, og nye bølgeblikkplater lagt på.

Figur 5 Bildet viser det ferdige taket på Jernlageret.

Ny-Ålesund 10.04.2016